

A tendencia megfordult Hevesben

A stabilizáció, a kibontakozás általános követelményeihez konkrét, helyi teendőket kell kikristályosítani és végrehajtani. Heves megyében, ahol a bányászattól, a villamosenergia-termelésen, a mikroelektronikán át az idegenforgalomig sokféle gazdasági feladat kínálkozik, jellegzetes kép kapható arról az elszántaságról, mellyel a dolgozók a tennivalók elé néznek. Ezekről beszélgettünk dr. Asztalos Miklóssal, a megyei pártbizottság gazdaságpolitikai titkárával.

Van-e vállalkozó?

— Hevesben átlagon felüli növekedést ért el tavaly az építőanyag-ipar, a kohászat, ugyanakkor a gépipar lassabban fejlődik. Miért?

— Az építőanyag-ipar gyors növekedését az magyarázza, hogy két üzemben is bővült a kapacitás. Belsőfalván kijavították a cementgyár egy korábbi beruházásának hibáit, így a gyár egyötödével több cementet termelhetett, mint tavaly. A Mátra Gázbetongyárban pedig 40 százalékos volt a termelés gyarapodása, mivel az új üzem kollektívájára megszerezte a kellő gyakorlatot a gyártáshoz. Emellett mind a két gyár előtt hatalmas piaci lehetőségek nyíltak tavaly. Ami a kohászatot illeti: a nemrég önállóvá vált Egri Vasöntőde egy új kemencével bővítve 23 százalékkal növelhette termelését. Gépipari üzemeink sem maradtak el az országos átlagtól, csupán önmaguk korábbi növekedését nem tudták tartani. Am közöttük is találhatók kifejezetten dinamikus fejlődő gyárak: a Finomszerelvénygyár például 13,5 százalékkal, a Vilati egri gyára pedig 17,7 százalékkal gyarapította árbevételét.

— A megye gazdaságának nettó devizahozama évek óta csökken. Az elszántság vagy a tőke hiányzott eddig ahhoz, hogy többet exportáló szerkezetet alakítsanak ki?

— A legfrissebb banki adatok arról tanúskodnak, hogy tavaly az utolsó két hónap ebből a szempontból nagyon sikeres volt: a tendencia megfordult. A megye külkereskedelmi áruforgalmának aktívuma csaknem 40 százalékkal meghaladta az előző évit. Ennek ismeretében is elmondható, hogy a megyénkben előállított termékek egy részéhez nélkülözhetetlen lesz az import a jövőben is: a MEV gyöngyösi gyárában például növekszik a behozatal iránti igény, a félvezető gyártásához kell importárú. Emellett: a nettó devizáhozám csökkentését általában akadályozza, hogy az importot csökkentő vállalati kezdeményezések nem kapnak kellő támogatást felső irányító szerveinktől. A Mátravidéki Fémhúvek például azért nem tudja üzembe helyezni új szelepgyártó gépsorát — mellyel importot pótolhatna —, mert 2,6 millió

devizaforint értékű gépbehozatalhoz nem kap engedélyt!

— Épp a pártbizottság alapította meg a közelmúltban, hogy az exportot növelő hitelkonstrukció igénybevétele elmarad a várakozástól. Miért hiányzik a vállalkozókésztség a megyei vállalatvezetők közül?

— A vállalatok nagy része a közvetlen kapcsolatok hiánya miatt nem ismeri a tőkés piacok igényeit. Több vállalat eladósodott, s nem vállalkozik újabb hitelfelvételre. Magasnak ítélik a jelenlegi kamatokat is a gyárak vezetői. Ezekben kívül a vállalkozókésztség fokozására a mostaninál nagyobb anyagi érdekelttség kellene!

— S ha ezek rendben volnának: jelen van-e a pszichológiai alkalmasság a vállalkozásra?

— Úgy érzem, ez nem vezetett ki a vállalatvezetők közül. De az erősítés kedvéért: javítani kellene a vállalkozó típusú vezetők népszerűsítését. Ez javítaná ezeknek az embereknek az önbizalmát, ezenkívül a környezetükből is mind többen szeretnének vállalkozóvá válni.

Többlet is, hiány is

— Mint megállapították: a szakképzetlen nők azok, akik leginkább szembetalálják magukat az elhelyezkedési gondokkal. Szóba kerül-e, hogy vállalkozásokkal teremtenek munkaalkalmat?

— December végén 1911 álláshelyet tartottak nyilván a megye munkaközvetítő irodáiban, munkavállalásra ugyanitt csak 107 fő jelentkezett. Hevesben tehát nem fenyeget a munkanélküliség. De észrevehető, hogy átrendeződik a munkaerő-kereslet. Segéd munkások iránt egyáltalán nem mutatkozik igény. Rajtuk segíthet a közhasznú munka lehetősége: Egerben 40 ilyen munkahely létesült. A központi foglalkoztatáspolitikai alaphól való részesülésre eddig hat vállalat, illetve kisközvetkezet nyújtott be pályázatot: ezek összesen mintegy száz munkahelyet létesítenének, zömmel betanított munkához. A munkáalkalmak megteremtésekor sok szempontot kell figyelembe venni. Heves városban például felesleges munkaerőről érkeznek adatok, s egyben arról is, hogy ugyanott, a Finomszerelvénygyár helyi gyáregységében munkaerőhiány van. Azt nem szeretnénk, ha ezekről a helyekről, ahol fontos termékek készülnek, elszívják a munkaerőt olyan egységek, melyekben alacsonyabb színvonalú termelés zajlik.

— Tavaly év végén megállapították a pártbizottság, hogy az emberek a párttól várják az elkövetett gazdaságpolitikai hibák elemző értékelését. Megvan-e erre az elszántság a megyei pártbizottság szintjén?

— A jelentésben megfogalmazottak arra utalnak, hogy a Központi Bizottság július

2-i állásfoglalását, majd az Országgyűlés téli ülészakát követően megyénk közvéleménye is mélyebb helyzet-elemzést vár a párttól. Ezt tudva, kötelességünknek tartjuk, hogy a megyei szinten hozott döntéseket felülvizsgáljuk, elemezzük. Előfordul már, hogy a legjobb szándék a legalaposabb előkészítés ellenére egy gazdaságpolitikai lépésről utóbb kiderül, hogy hibás. Természetesnek tartjuk ilyenkor a következtetések levonását, és ha indokolt: a személyes felelősségre vonást.

— A tanácsi fejlesztési források szűkültek. Elkerülhető-e így a jövőben olyan fejlesztéspolitikai kudarc, mint a kékesi szanatórium tönkremenetele volt?

— A források beszűkülése ellenére sem számítunk fejlesztéspolitikai kudarcra. A mostani ötéves tervidőszakra vonatkozó elképzelések eddig rendben megvalósultak. Ami a kékesi szanatóriumot illeti: működtetése, fejlesztése az Egészségügyi Minisztérium hatáskörébe tartozott eddig, s a jövőben is országos hatáskörű szerv lesz a gazdája. Az állagromlást mi jeleztük a minisztériumnak. Utólag úgy tűnik: a rekonstrukciót erőteljesebben is sürgethettük volna. A minisztérium statikai méréseket végeztetett az életveszélyes épületszárnyon. Ezután a lebontást javasolták, mely 20 millió forintba került volna. Házi mérésekre támaszkodva dr. Kósa Erzsébet igazgató-főorvos a felújításra tett javaslatot, ez 2 év alatt 60 millió forint költséggel lenne megvalósítható. A korábbi egészségügyi miniszter helyszíni szemle alkalmával tett ígéretet arra, hogy ha újabb statikai mérés megerősíti a felújítás lehetőségét, akkor előteremtik a pénzügyi fedezetét.

Felelősség

— Pártbizottságuk megállapította, hogy az előző évi gazdasági terv teljesítését hátráltatta a kévsze megjelenő közzgazdasági, jogi szabályozás. Mit tehet ilyen kése-delmek ellen a megyei pártbizottság?

— Sajnos, az 1987-re vonatkozó rendeletek, végrehajtási utasítások is kévsze jelentek meg. Ezek idejében való megjelenésének fontosságára már a korábbi években is felhívtuk az illetékes párt- és állami szervek figyelmét: információs jelentéseinkben és különböző fórumokon. Megyeinkben egyetértés van a párt-, a társadalmi és az állami szervek között a reformot illetően. A politikai közhangulat kielégítő. Lakosságunk túlnyomó része látja a főbb feladatokat. Tudják, hogy a kibontakozás szintjeire a gazdálkodó egységek. Elsőrendű feladatnak tekintik a problémák feltárását, megoldását, a reform következetes végrehajtását.

Molnár Pál